

Свобода релігії. Рішення Верховного Суду США

Збірка перекладів рішень Верховного Суду США віддзеркалює американську конституційну парадигму захисту свободи релігії — одного з найбільш уживаних в історії Сполучених Штатів прав людини. Водночас наведені в збірці приклади захисту Верховним Судом США свободи совісті й віросповідання є цікавими не тільки з історичної точки зору — адже цей заснований на Першій поправці до Конституції США (1791) інститут загального права відображає унікальний досвід політичної терпимості, демонструє юридично виважені й водночас сміливі способи досягнення порозуміння між церквою та державою.

Тексти представлених в книзі рішень є безумовно цікавими не тільки для фахівців в ділянці конституційного права чи прав людини.

ЗМІСТ

Конституція США	19
------------------------	-----------

Полігамія у мормонів	49
-----------------------------	-----------

[Законом передбачено, що] багатошлюбність є неприпустимою. Чи може людина виправдовувати дотримання протилежного звичаю своїми релігійними переконаннями? Дозволити це означало б поставити сповідувані релігійні догми вище за право, чинне на території країни.

Головний суддя Моррісон Вейт, справа
«Рейнолдс проти Сполучених Штатів»

Право відвідувати парафіяльну школу	62
--	-----------

Засадничий принцип свободи, на який спираються всі органи влади в США, виключає наявність у штату будь-якого загального права стандартизувати дітей, примушуючи їх отримувати знання лише від державних учителів.

Суддя Джеймс Мак-Рейнолдс, справа
«Пірс проти Товариства сестер»

Релігійна свобода	69
--------------------------	-----------

Найважливішою ознакою [релігійної свободи] є те, що під її захистом можуть безпечно й безперешкодно розвиватися найрізноманітніші способи життя, характери, думки та переконання. І цей захист більше, ніж будь-де,

селення якої складається з людей багатьох національностей і віросповідань.

Суддя Оуен Робертс, справа «Кантвел проти штату Коннектикут»

**Використання державних коштів
для релігійних цілей 85**

Перша поправка звела мур між церквою та державою. Цей мур має залишатися високим і непохитним. Ми не схвалили б щонайменшого пролому в цьому мурі.

Суддя Г'юго Блек,

справа «Еверсон проти Ради з питань освіти міста Юїнг»

**Скорочення шкільного часу
заради релігійної освіти 96**

Ми не можемо виявити в Біллі про права філософії неприязного ставлення до релігії.

Суддя Вільям О. Дуглас, справа «Зорач проти Клозона»

Шкільна молитва 105

Висловлювалася думка, нібито застосування Конституції з метою заборони законів штатів, які стосуються запровадження богослужби в державних школах, є виявом ворожого ставлення до релігії чи молитви. Звичайно, це глибоко хибна думка.

Суддя Г'юго Блек, справа «Енджел проти Вітале»

Читання Біблії в державних школах **119**

В стосунках між людиною та релігією держава повинна незмінно займати нейтральну позицію.

Суддя Том Кларк, справи «Абінгтонські школи проти Схемпа» та «Мюррей проти Карлетта»

«Мавпячий» закон **131**

Перша поправка наказує державі дотримуватися нейтралітету в стосунках між різними релігіями або між релігією та безвір'ям.

Суддя Ейб Фортас, справа «Епперсон проти штату Арканзас»

Податкові пільги для церковного майна **143**

Потенційний ризик церков, які підтримують державу, є навряд чи меншим за ризик держави, яка підтримує церкви: в обох випадках можна говорити про певне втручання замість необхідної ізоляваності та відокремлення.

Головний суддя Воррен Берджер, справа «Вальц проти Нью-Йоркської податкової комісії»

Фінансування релігійних шкіл за рахунок платників податків **155**

За нашої системи вибір було зроблено на користь цілковитого недопущення держави до сфери релігійного навчання, а церков — до сфери державних справ.

Головний суддя Воррен Берджер, справи «Лемон проти Курцмана» та «Робінсон проти Ді Сенсо»

Той чи інший спосіб життя, хоч би яким добродішним і довершеним він був, неможна виставляти як захист від розумного державного регулювання питань освіти, якщо це виправдовується суто світськими міркуваннями. Претензії на гарантії, надані релігійними пунктами Першої поправки, можуть обґрунтуватися лише релігійними переконаннями.

Головний суддя Воррен Берджер, справа
«Штат Вісконсин проти Йодера»

Закон «Про Десять заповідей»**174**

Головна мета вміщення на стінах шкільних класів плакатів із Десятьма заповідями носить вочевидь релігійний характер. Десять заповідей — це, безперечно, священний текст у юдейській і християнській релігіях, і жодні декларації законодавців щодо їхніх нібито світських намірів не здатні приховати від нас цей факт.

Рег Сигіаш [від імені суду],
справа «Стоун проти Грема»

Справа з яслами**180**

Призначення пунктів Першої поправки, які стосуються релігії, полягає в тому, аби «якомога ефективніше запобігати втручанням церкви чи держави в сферу одна одної».

Головний суддя Воррен Берджер,
справа «Лінч проти Доннелі»

Ісламські молитви у в'язниці

190

Саме ці суворі вимоги щодо часу здійснення молитви джума надзвичайно ускладнюють адміністраціям в 'язницях завдання забезпечити кожному ув 'яз-неному-мусульманину можливість участі в цій богослужбі.

Головний суддя Вільям Ренквіст,
справа «О'Лоун проти Шабаз»

Поширення релігійної літератури

198

Резолюція, яку ми розглядаємо, поширюється на царину експресивної діяльності і, забороняючи будь-які захищені Конституцією висловлювання, має на меті створення в ЛАМА фактично «вільноїзони дії Першої поправки».

Суддя Сандра Дей О'Коннор, справа
«ЛАМА проти 'Юдеїв за Ісуса'»

Молитви з нагоди випускних урочистостей

206

Сенс релігійних пунктів Першої поправки полягає в тому, що релігійні переконання та релігійне самовираження є надто вартісними речами, аби держава могла їх забороняти або запроваджувати.

Суддя Ентоні Кеннеді,
справа «Лі проти Вейсмана»

Ритуальні жертвопринесення тварин

217

... Пункт про вільне сповідання релігії зобов'язує саму державу до релігійної толерантності, і за ний

меншої підозри, що пропозиції щодо державного втручання продиктовані ворожістю до релігії або недовірою до її звичаїв, будь-який посадовець повинен зупинитися й згадати про свій власний високий обов'язок перед Конституцією та правами, які вона гарантує.

Суддя Ентоні Кеннеді,
справа «Сантерійська церква проти міста Гайалія»

Юдейський шкільний округ

225

«Належна повага до обох релігійних пунктів Першої поправки вимагає від штату, аби він дотримувався курсу 'нейтралітету' щодо релігії», не віддаючи переваги як одній релігії перед іншими, так і віруючим назагал перед невіруючими.

Суддя Девід Сутер,
справа «Шкільний округ селища Кіріас-Джоул проти

Грюме»

Бібліографія

Предметно-іменний покажчик

246

Книги, які можуть вас зацікавити

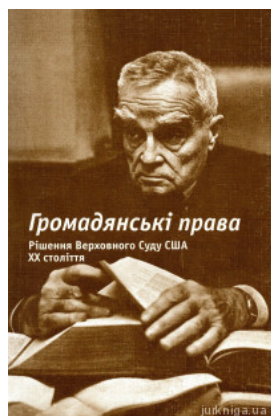
Свобода слова.
Рішення Верховного
Суду США

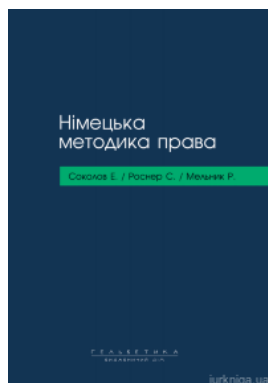
Громадянські права.
Рішення Верховного
Суду США. XIX століття

Свобода преси.
Рішення Верховного
Суду США

Громадянські права.
Рішення Верховного
Суду США. XX століття

Німецька методика
права

Знаменитые судебные
процессы

Перейти до галузі права
Теорія держави і права

[Перейти на сайт](#) →